

„Határtalanul” szeretem hazámat

Délvidék, 2016. március 14-17.

Majdnem Dinnyés József 35 évvel ezelőtt született dalával indítottam, de mégsem. A „Szabadsághősök nyomában a Délvidéken ...” programunk alapján, a magyar állam támogatásával a Vajdaságban, Szerbiában jártunk a Móri Táncsics Mihály Gimnázium 40 diákjával és 4 pedagógusával.

Március 14-én a Wekerle miniszterelnöksége alatt épült, szecessziós szabadkai városházáról máris a helyi temetőbe mentünk, hogy az itteni magyar konzul társaságában megkoszorúzzuk egy olasz szabadságharcos: Paganini József sírját, aztán egy közel ezer áldozat (ártatlanul, magyarságáért 1944/45-ben meggyilkolt) nevét őrző emlékműnél tettük tiszteletünket. Csak ezután jártunk az egykori honvédszázados, Kosztolányi Ágoston hajdani unokájának iskolájában. A most Svetozar Marković Gimnázium épülete előtt (a Petőfi Sándor utcában) különös kép fogadott bennünket: a legendás diák, Kosztolányi Dezső nézett szembe önmagával. A korábban, 1985-ben állított mellszobor egy érett férfi tekintetével figyel a 2014-ben állított ifjúkori önmagát. Mielőtt sokáig tűnődünk volna a dolgon, már be is léphettünk az intézménybe, amely egy kis, folyosó végi szobából próbálja minden nemzedéknek tovább adni a Kosztolányi család szellemi örökségét. Ha ez, mondjuk az ottani magyartanárokon múlik, akkor menni fog. Ha nem, ...

A lemenő nap fényében még dagadó kebellet néztünk le (209 lépcső tetejéről) a „törökök Mohácsának” helyszínére, Zentán. És aki nem fáradt el, vacsora után még táncban rophatta. És láss csodát! A hasonló rendezvényeken itthon gyakran üldögélő diákjaink zöme sorra felállt, és úgy táncolt, mintha minden héten így tenné ezt ...

Március idusán megérezhettük, milyen az, mikor nemzedékek és országok egyesülhetnek az ünnepben, az együtt emlékezésben, éneklésben, imában. Aztán a „kiskörút”: Tóthfalu, Törökbecse, Óbecse, Elemér, Écska – Leiningen-Westerburg Károly, Türr István, Lázár Vilmos, Kiss Ernő – megannyi lélekemelő állomás; meg ködös szépség és hideg a lápon.

„A harmadik napon a legnehezebb” – mondta egyszer Juhász Ferenc. És valóban. Móron még nem hittem, hogy az 1894-ben Wekerle Sándor (nem melleleg ő 1848-ban született Móron) nevét fölvevő faluban a háború végére írmagja sem marad az egykori szorgalmas, magyarországi sváboknak. Házaik még állnak, templomuk nincs sehol; sírjaikat, köztük néhány, még álló követ, belepte a gaz, a fa, a bokor. Különös, megrendítő koszorúzásra vállalkoztunk.

Aztán, hogy pozitív élménnyel is telítődjünk, az újvidéki gyönyörű gótikus templom után máris a nándorfehérvári diadal színhelyére indultunk – ez azonban, miként a Szent Száva-katedrális, az éppen ekkor Belgrádban járó Károly walesi herceget is érdekelte. Nekünk meg tennünk kellett egy kis kitérőt.

Az utolsó napon rendesen kikaptunk a tóthfalusi Nyers István Fociakadémia diákjaitól, de sebj! Jót játszottunk, szurkoltunk a barátságos mérkőzésen, aztán hazafelé úgy bevettük a palicsi várat, hogy ti, kedves olvasók is megláthatjátok!

Köszönjük Tóthfalu, köszönjük Magyarország. Visszavágó áprilisban, Móron.

Horváth Zsuzsanna, tanár